

052

Informacje na temat rozrywki w telewizji w świetle badań
z lat 1969 - 1971

W opracowaniu tu prezentowanym zostały uwzględnione wyniki następujących badań, przeprowadzonych w OBOPiSP w latach 1969, 1970 i 1971:

1. Ocena roku i życzenia na przyszłość - luty 1969
2. Wolny wieczór - czerwiec 1969
3. Telesonda I - styczeń 1970
4. Telesonda II - czerwiec 1970
5. Telesonda III - styczeń 1971
6. Telesonda IV - czerwiec 1971

Ponadto cytuje się na wstępie informacje Naczelnej Redakcji Programów Rozrywkowych i Muzycznych o działalności tej Redakcji, /4/ w szczególności w odniesieniu do potrzeb młodzieży /połowa r. 1971/

x

/4/ Redakcja nie wprowadza w zasadzie rozróżnienia, dotyczącego wieku odbiorcy. Stąd też tematyka młodzieżowa, bądź adresowana do młodzieży treści można odnaleźć w większości naszych programów, a zwłaszcza:

1. Terenem, na którym problematyka ^{ta} najczęściej dochodzi do głosu, są programy teleturniejowe. Wspólnie z ZG ZMS przygotowano 3 wielkie cykle "Piękna nasza Polska cała", "My - 69", "Złot Gwiazdzisty", wspólnie z RG ZSP cykl "Tele-Uniwersjada". Programy te, angażując do bezpośredniego współuczestnictwa wielotysięczne rzesze młodzieży dały sumpt do wzrostu rzeczywistej aktywności młodych w fabrykach, uczelniach, instytutach.

2. Na podkreślenie zasługują też programy muzyczne, w których problematyka młodzieży artystycznej odnotowana jest w cyklu "Młodzi, młodzi, najmłodzi" /słuchacze szkół muzycznych/, a także w cyklu "Perspektywy muzyki", gdzie prezentowana jest twórczość studentów wydziałów kompozycji Wyższych Szkół Muzycznych.

Wnioski:

1. Kontynuacja dotychczasowych kierunków w działalności rozrywkowej i muzycznej, przeznaczonej dla młodzieży, z dalszym preferowaniem programów telewizyjnych, przy współudziale organizacji młodzieżowych. W nowym sezonie planowany jest - wspólnie z ZMS - nowy cykl programy.

2. Konieczne jest również poszukiwanie bardziej atrakcyjnej formy telewizyjnej dla programów teleturniejowych o tematyce społeczno-politycznej,

Należy rozważyć, czy programów tych nie usytuować inaczej niż dotychczas w programie TV.

x

/1/ Ocenę funkcji rozrywkowej radia i TV przynoszą odpowiedzi na pytanie: „Czy w ubiegłym /1968/ roku radio i telewizja zaspokoili Pana/i/ potrzebę dobrej rozrywki w domu?”

Odpowiedzi dla telewizji

	Dane w % /N = 2462/ x
1. zdecydowanie tak	22,1
2. raczej tak	56,1
3. raczej nie	17,3
4. zdecydowanie nie	3,1
5. brak zdania	1,4

x Odpowiedzi osób, korzystających z telewizji codziennie

Jakim programom telewizyjnym przypisuje się funkcje rozrywkowe i w jakim stopniu zostały one uznane przez stałych widzów za pozycje przynoszące odpowiadającą im rozrywkę, mówi poniższe zestawienie. Jest ono wynikiem spontanicznych odpowiedzi na pytanie: "Jakie konkretne programy w telewizji dały Panu/i/ w ub. roku naprawdę dobrą rozrywkę?"

W zestawieniu zamieszczono tylko te pozycje, które uzyskały ponad 5% głosów.

Wyróżnione programy telewizyjne	Dane w % /N = 2462/
1. filmy fabularne /ogólnie lub z wymienieniem gatunku	32,3
2. filmy seryjne /Święty, Bonanza, Pancerni itp./	28,6
3. Stawka większa niż życie	23,3
4. programy rozrywkowe / rozrykowo-estradowe /ogólnie/	23,2
5. teatr TV, transmisje teatralne	20,9
6. teleturnieje /np. Wielka Gra, Turniej Mistrz/	17,0
7. Małżeństwo doskonałe	13,2
8. Giełda Piosenki	12,6
9. Programy i transmisje sportowe, Olimpiada itp.	11,8
10. Kobra	9,0
11. programy światowe informacyjne	8,0
12. Programy oświatowe /Spotkanie z przyrodą, Piórkem i węglem itp./	7,1
13. nie było takich programów	1,8

Uwaga: odsetki nie sumują się do 100% z uwagi na możliwość wyróżnienia kilku rodzajów programu.

Dalsze pozycje programowe wymienione przez badanych nie osiagają już 5% głosów, a są to kolejno: program rozrywkowy z Łodzi /w tym: "Śpiewki stare ale jare", "Proszę dzwonić"/; festiwale piosenek; program rozrywkowy z Katowic; popularne magazyny /np. "Tele-Echo", "Nie tylko dla pań"/

Charakterystyczna jest w tym zestawieniu wyraźna preferencja widzów dla programów filmowych, w związku z czym programy o przeznaczeniu czysto rozrywkowym schodzą na dalsze pozycje. Teleturnieje /pełniąc równocześnie funkcję oświatową/ są traktowane zabawowo przez 17% stażych widzów, Zwracają też uwagę grono osób, siagające blisko 10%, dla których rozrywkę stanowią programy informacyjne oraz niektóre programy oświatowe w telewizji. Świadczy to o wysokiej atrakcyjności wspomnianych programów dla tych osób.

Teatr otrzymuje 5-te miejsce w hierarchii telewizyjnej wśród ogólnie większej liczby pozycji. Jest to wysoka ranga i wydaje się świadczyć o uznaniu dla dobrej jakości programów teatralnych TV.

Stosunkowo największy wpływ na opinię ogólną o rozrywce mają następujące programy: programy rozrywkowe, estradowe /ogólnie/, filmy fabularne i seryjne oraz teatr.

Cechy społeczno-demograficzne badanych osób nie wykazują zbyt wyraźnego wpływu na kształtowanie się opinii o rozrywce jaką daje TV. Pewien stopień wpływu można jednak wyróżnić.

Wiek - poczynając od ukończonych lat 59 przynosi zmniejszenie zainteresowania dla funkcji rozrywkowej TV /spadek odsetek głosów aprobaty i dezaprobaty, zwiększa się brak opinii/.

Niezaspokojoną potrzebę "dobrej rozrywki" z ekranu TV wykazują częściej ludzie z wykształceniem średnim i wyższym - niż mniej wykształceni /rosnący poziom wymagań/.

Wreszcie w związku z grupą społeczno-zawodową - mniej głosów aprobaty a więcej braku opinii /obojętność lub niemożność wydania oceny/ od innych - wykazali rolnicy i robotnicy niewykwalifikowani, Wyraźnie bardziej krytyczni od ludzi o zawodach rolniczych okazali się robotnicy wykwalifikowani i pracownicy umysłowi, Oceny tych ostatnich grup są bardzo do siebie zbliżone.

Przy rangowym układzie programów wyróżnionych przez poszczególne grupy społeczno-zawodowe - widoczna się staje różnica gustów między grupami. Teatr "wychodzi" na pierwsze miejsce wśród pracowników umysłowych. Niżej stojąca w hierarchii "Kobra" utrzymuje piąte miejsce w grupach ludzi o zawodach rolniczych /cieszy się zwiększoną popularnością na wsi/ Teleturnieje znajdują się wśród pięciu najwyżej cenionych pozycji rozrywkowych przez robotników - i to zarówno wykwalifikowanych jak niewykwalifikowanych, Wreszcie filmy seryjne - najbardziej lubiane na wsi, schodzą na trzecią pozycję w opinii robotników wykwalifikowanych i pracowników umysłowych /patrz zestawienie s. 5/.

Grupa społeczno-zawodowa, a rangi poszczególnych programów uznanych za "dobłą" rozrywkę /Dane w %/

Nazwa lub rodzaj programu	Ranga wśród ogółu widzów "codziennych" /2462/	Rangi w obrębie różnych grup społ.-zawod ^x				
		rolnicy /1893/	robotnicy rolni /151/	robotnicy niewykwelif. /738/	robotnicy wykwalifik. /1300/	pracownicy umysł. /1504/
Filmy fabularne	1 /32,3/	2 /25,4/	2 /25,8/	1 /28,5/	1 /31,1/	2 /25,5/
Filmy seryjne	2 /28,6/	1 /24,2/	1 /33,1/	2 /28,2/	3 /24,9/	3 /22,8/
Stawka większa niż życie	3 /23,3/	3 /23,7/	4 /17,2/	3 /22,8/	2 /25,1/	4 /20,9/
Programy rozrywkowe estredowe /ogólnie/	4 /23,2/	4 /15,0/	3 /19,2/	4 /17,9/	4 /22,1/	5 /18,2/
Teatr TV	5 /20,9/	-	-	-	-	1 /25,7/
Teleturnieje	6 /17,0/	-	-	5 /11,2/	5 /13,7/	-
Kobra	10 /9,0/	5 /11,9/	5 /11,9/	-	-	-

Uwaga: Rangi poniżej piątego miejsca w hierarchii dla grup społeczno-zawodowych nie podajemy. Procenty w nawiasie obok rangi.

^x od ogółu badanych, należących do danej kategorii społ.-zaw.

Badanych proszono o postawienie postulatów wobec programów telewizyjnych, jak również o wysunięcie propozycji odrzucenia niektórych programów. Pierwsze miejsce wśród ogółu postulatów pozytywnych zajęły audycje pełniące w opinii widzów funkcje rozrywkowe. Lista dezyderatów obejmuje 13 pozycji, w tym 6 dotyczących rozrywki, lista odrzuceń przedstawia się pod względem ilościowym podobnie, różnice są w punktach dotyczących odrzuceń programów uznanych poprzednio za rozrywkowe. Wybór negatywny spotkał pozycje rozrywkowe nie dlatego, aby zamiast nich preferowano jakieś inne rodzaje programu, ale ze względu na niską ocenę ich poziomu. Tak więc zamiast "złej rozrywki" lub "złych" /w ocenie badanych osób/ filmów, życzyliby sobie tego samego na lepszym poziomie,

Dezyderaty /czego więcej w TV/			Odrzucenia /czego mniej w TV/		
Rodzaj audycji	% głosów N=2462	Ranga na o- gólnej liście życzeń	Rodzaj audycji	% głosów N=2462	Ranga na ogól- nej liś- cie od- rzuceń
Audycje rozrywkowe /wymienione z nazwy lub określone ogólnie/	50,9	1	Rozrywka, teatr, poezja na tym poziomie	8,1	4
Filmy fabularne	48,9	2	Złe filmy lub filmy w niepopularnym gatunku	7,6	5
Filmy seryjne	30,3	3	Big beat, hałaśliwa muzyka młodzieżowa	6,2	6
Audycje sportowe	14,5	5	Opera, balet, muzyka poważna w TV	4,8	7
Teleturnieje	6,5	9	Sport	4,5	8
			Teleturnieje	0,7	12

Uwaga: Odsetki nie sumują się do 100% ze względu na możliwość zgłoszenia kilku postulatów przez jedną osobę oraz dlatego, że odpowiedzi powyższe stanowią fragment większej liczby postulatów.

x

62 /2/ Badani prośzeni byli o odpowiedź, które z jedenastu wybra-
66 nych programów rozrywkowych oglądają, jak je oceniają i które naj-
64 barziej lubią. Poniżej prezentujemy zestawienie częstości oglą-
65 dania tych programów /między regularnością, oceną i preferencjami
63 stwierdzono prawie całkowitą zbieżność/. W zestawieniu tym ważny
66 jest typ audycji, a nie poszczególne audycje, których część uległa
67 już zmianie. Wstępne analizy korelacyjne wykazały, że jedynym czyn-
67 nikiem różnicującym w pewnym zakresie preferencje jest wiek telewi-
66 dzów. Przynależność społeczno-zawodowa nie różnicuje w sposób isto-
tny statystycznie preferencji w stosunku do omawianych programów.

Popularność wybranych telewizyjnych programów rozrywkowych
Dane w %

N = 1440

Lp.	Jak często - ogólnie biorąc - ogląda Pan/i/ następujące programy?	zawsze /staram się rezerwować czas/	czasami /jeśli i tak siedzę przy TV/	unikam /nie interesuje mnie to/	nie miałem/am/ okazji oglądać	brak danych
1.	Małżeństwo doskonałe	82,3	13,2	2,0	1,4	1,1
2.	Giełda piosenki	67,6	26,0	3,1	1,2	2,1
3.	Spiewki stare ale jare	51,2	36,1	5,8	5,8	1,1
4.	Cyrkowy wóz	50,8	27,1	4,9	16,5	0,7
5.	Proszę dzwonić	47,8	36,5	6,7	7,2	1,8
6.	Tele-Mocca	29,2	46,1	8,5	14,6	1,6
7.	Dymek z papierosa	25,7	43,1	12,2	17,6	1,4
8.	Listy śpiewające	17,8	41,9	22,1	16,5	1,7
9.	Divertimento-Wizyty	14,7	36,9	21,5	24,2	2,7
10.	Teatrzyk ^{jednego} głównego aktora	9,3	41,2	14,8	33,2	1,5
11.	Sylwetki karykaturzysty	6,0	28,4	16,6	46,0	3,0

Na pytanie: "Jaki sposób nadawania programów rozrywkowych bardziej Panu/i/ odpowiada - ze studia, czy też z sali z publicznością?" połowa badanych odpowiedziała, że woli programy nadawane z sali z publicznością; tylko 1/5 odpowiedziała się za programami ze studia. Pozostała część nie miała zdania w tej sprawie.

Z przedstawionych do wyboru form programów estradowo-rozrywkowych - variété uzyskało 35% głosów, rewia piosenkarzy - 32%, kabaret - 15%, magazyn satyryczny - 7% głosów.

Udział artystów zagranicznych w polskiej telewizji uzyskał aprobatę około 2/3 ogółu respondentów. Zdecydowana większość niechętnych cudzoziemcom motywuje swoje stanowisko brakiem możliwości rozumienia tekstów.

Z badania "Wolny wieczór" wynikają pewne wstępne wnioski:

1. Badania wykazały naczelną pozycję TV wśród różnych typów roz-

rywek, zarówno upragnionych jak i postulowanych. Świadczy to o wysokich oczekiwaniach w odniesieniu do funkcji rozrywkowych telewizji.

2. W świadomości społecznej rozrywka w TV nie pokrywa się z zakresem działalności Działu Rozrywkix TV. Na pierwsze miejsce wysunęły się tu filmy, dla pracowników umysłowych - teatr.

3. Przy generalnej srobiecie funkcji rozrywkowych telewizji zadowolenie bez zastrzeżeń zgłasza około 1/4 odbiorców.

4. Spośród programów przygotowywanych przez Dział Rozrywki TV - tylko "Małżeństwo Doskonałe" reprezentuje koncepcję artystyczną ekpetywną na powszechnie. Z pozostałych programów o czysto rozrywkowym charakterze wyżej cenione są audycje estradowo - piosenkar-skie niż typu kabaretowego.

x

19/ 15/ Opracowanie tych dwóch badań zajmuje się porównaniem różnych elementów korzystania z programu telewizyjnego w r. 1970. Wskaźniki wielkości widowni 27 audycji telewizyjnych dostarczają kilku informacji:

a/ rozmiary widowni większości programów ułbgały w r. 1970 wahaniom bardzo niewielkim, w granicach 5% ogółu telewidzów,

b/ W ciągu I półrocza nastąpił wzrost o 5 i więcej procent wskaźnika oglądających następujące trzy programy: "Pegaz", "Spotkanie z pisarzem", "Słuchamy i Patrzymy",

c/ w tym samym czasie spadł odsetek odbiorców "Teatru TV" i "Wieczornych rozmów".

d/ Z przedstawionych danych nie wynika, jakoby pora roku wywierała istotny wpływ na wielkość audytorium różnych programów TV.

Poniżej prezentujemy publiczność niektórych telewizyjnych programów rozrywkowych w roku 1970 ogółem oraz wg poszczególnych cech społeczno-demograficznych.

Lp.	Tytuł lub rodzaj programu	Widzowie oglądający program zawsze lub często		Różnica
		Sondaż I zima 1970	Sondaż II lato 1970	
1.	Sobotnie programy rozrywkowe	93,1	92,3	-0,8
3.	Teatr	88,7	82,3	-6,4
4.	Teleturnieje	85,4	87,3	+1,9
7.	Giełda piosenki	80,9	81,7	+0,8
21.	Słuchamy i patrzymy	25,2	30,5	+5,5
28.	Transmisje sportowe	- x	68,9	-

Publiczność wg płci

Lp.	Tytuł lub rodzaj programu	Mężczyźni /48,5/48,6/		Kobiety /49,9/50,1/	
		Sondaż I	Sondaż II	Sondaż I	Sondaż II
1.	Sobotnie programy rozrywkowe	48,1	48,1	50,2 49,9	51,2
3.	Teatr	46,4	46,6	52,0	52,8
4.	Teleturnieje	48,0	49,4	50,5	49,9
7.	Giełda Piosenki	47,1	46,8	51,2	52,7
21.	Słuchamy i Patrzymy	45,3	49,8	53,3	56,0
28.	Transmisje sportowe	- x	61,0	- x	38,3

Publiczność wg wieku

Lp.	Tytuł lub rodzaj programu	16-24		25-49		50 i więcej	
		I	II	I	II	I	II
	W próbie reprezentatywnej	18,2	19,1	58,9	57,1	23,3	22,8
1.	Sobotnie programy rozrywkowe	18,9	19,6	58,0	57,7	21,9	21,6
3.	Teatr	18,1	17,8	58,6	59,0	20,7	22,4
4.	Teleturnieje	18,4	19,3	58,9	58,2	21,8	21,4
7.	Giełda piosenki	21,3	21,9	59,7	59,1	10,5	18,0
21.	Słuchamy i patrzymy	18,1	16,8	59,7	60,6	21,4	21,0
28.	Transmisje sportowe	- x	20,7	- x	59,1	- x	18,9

x W pierwszym sondżu nie uwzględniono tych programów

/5/ Badanie "Telesonda 3" zostało przeprowadzone w grudniu 1970 i styczniu 1971 r. Uzyskano 1457 odpowiedzi. Poniżej przedstawiamy zestawienie odpowiedzi dotyczących audycji rozrywkowych telewizji w zależności od sposobu ich oglądania:

/Dane w %/

Lp.	Nazwa audycji	Częstość oglądania			
		nie znam programu	oglądam rzadko lub wcale	oglądam dość często	oglądam zawsze lub prawie "
10.	Słuchamy i patrzymy	29,4	39,8	19,6	10,2
19.	Tele-echo	2,1	16,8	32,8	47,5
20.	Teleturnieje	1,5	9,6	31,0	57,5
22.	Teatr TV	0,8	2,6	32,1	57,9
24.	Giełda Piosenki	3,0	19,7	29,5	47,1
25.	Programy rozrywkowe /nadawane w soboty/	0,4	5,6	21,1	72,4

Wśród siedmiu audycji, które badani wymienili, jako lubiane najbardziej, audycje rozrywkowe zajmują pozycje 1, 2, 6, 7. Są to następujące audycje:

1. Sobotnie programy rozrywkowe	38,8%
2. Teatr TV	30,2%
6. Teleturnieje	18,3%
7. Giełda Piosenki	17,5%

x

/6/ W badaniu "Telesonda 4" z czerwca 1971 uzyskano 1438 odpowiedzi. Poniżej odpowiednie zestawienie:

Lp.	Nazwa audycji	Częstość oglądania			
		nie znam programu	oglądam rzadko lub wcale	oglądam dość często	oglądam zawsze lub prawie "
7.	Słuchamy i patrzymy	26,7	34,8	28,0	9,9
19.	Teleturnieje	0,9	7,4	30,9	60,6
20.	Teatr TV	0,4	6,7	32,0	60,5
21.	Muzyka lekka, łatwa i przyjemna	xx 4,6	15,5	27,8	50,9

22.	Melodie wielkiego ekranu	11,7	25,1	33,4	29,4
23.	Programy rozrywkowe /nadawane w soboty/	0,8	4,9	21,4	72,5
24.	Kabarety Olgi Lipińskiej	35,0	28,2	24,4	12,0
16.	Tele-Echo	1,5	14,5	35,2	48,7
30.	Filmy KIK	2,2	8,0	28,2	61,4

Wśród najbardziej lubianych audycji, rozrywkowe zajmują pozycję 1, 2, 3, poczem 7, 8, 9, ~~ixix~~

1. Filmy Kina Interesujących Filmów	33,0%
2. Sobotnie programy rozrywkowe	32,9%
3. Teatr TV	27,2%
4. <i>Słuchamy i patrzymy</i>	25,6
8. Teleturnieje	16,2%
9. Muzyka lekka, łatwa i przyjemna	16,2%

~~ixix~~

Porównując ze sobą te dwa sondaże, spróbujemy zestawić ze sobą tylko punkty "oglądam dość często" i oglądam "zawsze lub prawie zawsze" tych programów, które były jednocześnie badane w obu ankietach. Zestawienie to przedstawia się w sposób następujący:

Lp.	Nazwa programu	Sondaż 3	Sondaż 4
1.	Sobotnie programy rozrywkowe	93,5	94,0
2.	Teatr TV	89,1	92,5
3.	Teleturnieje	88,5	91,5
4.	Tele-echo	80,2	83,9
5.	Słuchamy i patrzymy	29,8	37,9

OPR. HANNA MAZIEJUK